

Augšdaugavas novada pašvaldība

Dome

2026.gada ____ . _____
Daugavpilī

Saistošie noteikumi Nr.
(protokols Nr. ., . &)

Par teritoriju kopšanu un būvju uzturēšanu Augšdaugavas novadā

*Izdoti saskaņā ar Pašvaldību likuma 45.panta
pirmās daļas 3. un 4.punktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Saistošie noteikumi (turpmāk – **noteikumi**) nosaka kārtību, kādā visām fiziskajām un juridiskajām personām Augšdaugavas novadā jāuztur to īpašumā, valdījumā vai lietošanā esošais nekustamais īpašums un jānodrošina īpašumam piegulošās publiskā lietošanā esošas teritorijas uzturēšana un kopšana, nodrošinot sanitāro tīrību, teritorijas sakoptību un aizsardzību.
2. Saistošajos noteikumos lietotie termini:
 - 2.1. **piegulošā teritorija** – publiskā lietošanā esoša teritorija pilsētas un ciemu teritorijā, kā arī detālplānojumu teritorijā, kas atrodas blakus nekustamam īpašumam un sniedzas uz visām pusēm līdz 2 (divu) metru platumam no nekustamā īpašuma ārējās robežas līdz ietves un/vai brauktuves tuvākajai malai, tajā skaitā, piebrauktuves, grāvji, caurtekas, zālieni, apstādījumi, izņemot sabiedriskā transporta pieturvietas;
 - 2.2. **piebrauktuve** – attiecīgi aprīkots ceļa (ielas) elements, kas paredzēts transportlīdzekļu nokļūšanai no ceļa (ielas) braucamās daļas līdz piegulošajam nekustamajam īpašumam.

II. Piegulošo teritoriju uzturēšanas un kopšanas prasības

3. Piegulošo publiskā lietošanā esošo teritoriju uzturēšanu un kopšanu pilsētu un ciemu teritorijās nodrošina:
 - 3.1. nekustamā īpašuma īpašnieks, tiesiskais vai faktiskais valdītājs;
 - 3.2. ēkas īpašnieks, ja nekustamais īpašums sastāv no zemesgabala un ēkas, kas pieder dažādām personām, un ja saskaņā ar zemes nomas līgumu nav noteikta cita kārtība. Ja ēkas īpašnieks nav noskaidrojams, nekustamā īpašuma teritorijas uzturēšanu nodrošina zemes īpašnieks;
 - 3.3. daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas dzīvokļu kopība vai pārvaldnieks;
 - 3.4. dalīta īpašuma gadījumā daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas dzīvokļu kopībai vai pārvaldniekam ir pienākums kopt tikai mājai piesaistīto (funkcionāli nepieciešamo) zemesgabalu. Kopt būvēm nepiesaistīto zemesgabala daļu ir zemes īpašnieka pienākums.
4. Noteikumu 3. punktā minētajām personām piegulošajā teritorijā un nekustamā īpašuma teritorijā, kas ir redzama no publiskās ārtelpas, pilsētas un ciema teritorijās ir pienākums nodrošināt:
 - 4.1. regulāru zāles pļaušanu, ne retāk kā 2 (divas) reizes gadā, nepieļaujot kūlas veidošanos;

- 4.2. zāles garums nekustamajā īpašumā un tam piegulošajā teritorijā, ja īpašums atrodas pilsētas vai ciema teritorijā, nedrīkst pārsniegt 20 centimetrus;
- 4.3. teritorijas sakopšanu, tajā skaitā, apstādījumu uzturēšanu, atkritumu savākšanu, nokritušo lapu savākšanu, nepieļaujot nokritušo lapu, augļu, ogu un zaru uzkrāšanos vai pārvietošanos uz blakus esošu teritoriju, vides degradēšanos, grūžu vai atkritumu uzkrāšanos, izņemot speciāli tam paredzētās vietās;
- 4.4. krūmu, dzīvžogu, koku (koku vainagu) un to zaru apzāģēšanu gar ietvēm un brauktuvēm (vietās, kurās var tikt traucēta gājēju un transporta pārvietošanās), un nodrošina to novākšanu ievērojot normatīvajos aktos noteikto kārtību, kā arī nodrošina koku kopšanu, lai tie neveidojas par bīstamiem;
- 4.5. to ietvju un brauktuvju tīrīšanu, nepieļaujot atkritumu, tajā skaitā, nokritušo koku lapu un zaru uzkrāšanos, kuras nav nodotas pašvaldības valdījumā;
- 4.6. privātīpašumā esošo brauktuvju, piebrauktuvju un piebraucamo ceļu tīrīšanu, nepieļaujot uz tiem sniega vaļņu un apledojuma veidošanos, kā arī to uzturēšanu kārtībā un pretslīdes materiālu kaisīšanu, lai nodrošinātu transportlīdzekļu izbraukšanu līdz publiskā lietojuma ielu (ceļu) tīklam;
- 4.7. grāvju un caurteku tīrīšanu, nepieļaujot to pielūžņošanu, piesārņošanu, aizaudzēšanu vai aizsprostošanu;
- 4.8. pasākumus, lai neveidotos sniega vaļņi uz ceļu gājēju pārejām un krustojumiem tuvāk par 5 metriem no gājēju pārejām un vietās, kur krustojas, piekļaujas vai atzarojas ceļi vienā līmenī. Pieļaujama sniega vaļņu veidošanās, ja tas netraucē gājēju kustību pa ietvēm un transporta pārvietošanos pa piebrauktuvēm un piebraucamajiem ceļiem;
- 4.9. intensīvas snigšanas gadījumā savāktā sniega izvešanu 48 (četrdesmit astoņu) stundu laikā no vietām, kur tas traucē gājēju un transporta satiksmi vai redzamību.

III. Būvju, to fasāžu un citu ārējo konstrukciju uzturēšanas prasības

5. Noteikumu 3.punktā minētās personas nekustamā īpašuma sastāvā ietilpstošajās būvēs:
 - 5.1. uztur būvju fasādes un citas būvju ārējās konstrukcijas atbilstoši būvniecību regulējošo normatīvo aktu prasībām, nodrošinot tādu tehnisko stāvokli un ārējo izskatu, kas nedeградē vidi un nebojā apkārt esošo vides ainavu;
 - 5.2. nodrošina nekustamā īpašumā esošo žogu uzturēšanu tehniskā un vizuālā kārtībā;
 - 5.3. nodrošina sniega un ledus notīrīšanu no balkoniem, lodžijām, ēku jumtiem, nepieļaujot situāciju, ka tiek apdraudēta gājēju vai trešo personu īpašuma (t.sk. transportlīdzekļu) drošība, nepieciešamības gadījumā norobežojot darba zonu, kā arī nodrošinot ietves sakopšanu pēc darbu pabeigšanas.
6. Ēkas, būves vai tās daļas, kuras uz nenoteiktu laiku ir neapdzīvotas, un kurās nenotiek saimnieciskā darbība, noslēdz (ieejas un pagrabu durvis aizslēdz, logus aizver vai aizbultē) un to teritorijas nožogo, lai novērstu nepiederošu personu iekļūšanu un uzturēšanos tajās. Nepieļauj atkritumu uzkrāšanos šajās ēkās un būvēs vai pie tām.

IV. Atvieglojumi un pašvaldības līdzdalība

7. Atvieglojumus īpašumam piegulošo teritoriju uzturēšanas prasību nodrošināšanai piemēro:
 - 7.1. personām ar pirmās un otrās grupas invaliditāti;
 - 7.2. vientuļiem pensionāriem;

7.3. pensionāriem ar maznodrošinātas personas statusu.

8. Lai saņemtu saistošo noteikumu 7.punktā noteikto atbalstu, persona pašvaldībā iesniedz attiecīgu iesniegumu. Pašvaldības izpilddirektors pieņem lēmumu par nekustamā īpašuma īpašnieka atbrīvošanu no saistošo noteikumu 4. punktā uzlikto pienākumu pildīšanas uz laiku, kas nepārsniedz 12 (divpadsmit) mēnešu termiņu. Pēc lēmuma saņemšanas īpašumam piegulošo teritoriju uzturēšanu nodrošina pašvaldība.
9. Ja palīdzības saņēmējam ir zuduši apstākļi, kas ir par pamatu palīdzības saņemšanai, tam ir pienākums 3 (trīs) darba dienu laikā paziņot par to pašvaldībai.
10. No īpašumam piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijām sagrābto un kaudzēs salikto lapu izvešanu pilsētās nodrošina pašvaldība. Lapu kaudzēs nedrīkst mest cita veida atkritumus un tās jāizvieto īpašumam piegulošās publiskā lietošanā esošajā teritorijā pašvaldības noteiktajā vietā.

V. Saistošo noteikumu izpildes kontrole un kompetence administratīvā pārkāpuma procesā

11. Noteikumu kontroli un izpildi atbilstoši kompetencei nodrošina: 5. un 6. punkta ietvaros – Būvvalde; 4. punkta ietvaros – Pašvaldības policija.
12. Par šo noteikumu 4.1. – 4.9. apakšpunktos minēto prasību nepildīšanu piemēro brīdinājumu vai naudas sodu: fiziskajai personai līdz piecdesmit naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai līdz simt piecdesmit naudas soda vienībām.
13. Administratīvā pārkāpuma procesu par šo noteikumu 4. punktā minēto prasību pārkāpumiem līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai veic Pašvaldības policija atbilstoši kompetencei. Administratīvā pārkāpuma lietu izskata Administratīvā komisija.

VI. Noslēguma jautājums

14. Saistošie noteikumi stājas spēkā nākamajā dienā pēc to izsludināšanas oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

Projektu sagatavoja

**Augšdaugavas novada pašvaldības domes _____ 2026. saistošo noteikumu
Nr. _____ " Par teritoriju kopšanu un būvju uzturēšanu Augšdaugavas novadā"
paskaidrojuma raksts**

Paskaidrojuma raksta sadaļas	Norādāmā informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	<p>1.1. Saistošo noteikumu izdošanas mērķis ir ar ārējo normatīvo aktu noteikt tiesisko regulējumu, kas nodrošinātu Augšdaugavas novada administratīvās teritorijas sakopšanu un tajā esošo ēku un būvju uzturēšanas prasības, nodrošinot sanitāro tīrību, teritorijas sakoptību un aizsardzību.</p> <p>1.2. Nekustamo īpašumu īpašnieki ne vienmēr sakopj sava īpašuma teritoriju. Pilsētās un ciemos daudziem privātajiem īpašumiem piekļaujas arī pašvaldībai piederošas publiskas teritorijas. Pašvaldībai nav nepieciešamo resursu visus tos uzturēt kārtībā un kopt pilnā apjomā. Daudzi īpašnieki labprātīgi sakopj arī piegulošas teritorijas, tādējādi rūpējoties par sev tuvumā esošo kārtību un patīkamo vidi. Tajā pat laikā citiem īpašniekiem attieksme pret vides uzturēšanu kārtībā ir pavirša. Rezultātā īpašumiem piegulošās publiskās teritorijas un arī pašu īpašumu teritorijas ir nesakoptas (netiek savlaicīgi nopļauta zāle, notīrīts sniegs). Ziemas periodā ir svarīgi, lai ietves būtu savlaicīgi atbrīvotas no sniega un tās neslīdētu un pa kurām pārvietošanās nesagādātu grūtības. Apkārtesošo ainavu bojā arī vidi degradējošas būves, kas izjauc kultūrvēsturiskās vides tēlu pilsētās un ciemos novada teritorijā.</p> <p>1.3. Saistošie noteikumi izstrādāti atbilstoši spēkā esošajam normatīvajam regulējumam. Saskaņā ar Pašvaldību likuma 45.panta pirmās daļas 3. un 4.punktu dome ir tiesīga izdot saistošos noteikumus un paredzēt administratīvo atbildību par to pārkāpšanu, nosakot administratīvos pārkāpumus un par tiem piemērojamus administratīvos sodus, ja likumos nav noteikts citādi, jautājumos par teritoriju un būvju uzturēšanu, ciktāl tas saistīts ar sabiedrības drošību, sanitārās tīrības uzturēšanu un pilsētvides ainavas saglabāšanu, par īpašumam piegulošu, publiskā lietošanā nodotu pašvaldības teritoriju (gājēju ietves un zālāji līdz brauktuves malai, izņemot sabiedriskā transporta pieturvietas) kopšanu.</p> <p>Nepieciešamību izdot šādus saistošos nosaka tas, ka nekāda pašvaldības regulējuma nav šajos jautājumos. Vienlaicīgi noteikumi tiek izstrādāti un pilnveidoti, ņemot vērā LR normatīvajos aktos paredzēto deleģējumu attiecībā uz pašvaldību tiesībām izdot saistošos noteikumus un pašvaldībā esošajām problēmām šajā jomā.</p> <p>1.4. Par saistošo noteikumu atsevišķu punktu neievērošanu ir paredzēta administratīvā atbildība – brīdinājums vai naudas sods, ievērojot Administratīvās atbildības likumā noteiktos minimālos un maksimālos soda apmērus. Piemērojamā soda apmērs tiks diferencēts atkarībā no pārkāpuma un nodarītā kaitējuma smaguma, ko izvērtēs pašvaldības policijas darbinieks vai Administratīvā komisija (atkarībā no pārkāptā noteikumu punkta). Nosakot administratīvā soda veidu un mēru, tiks ņemts vērā izdarītā pārkāpuma raksturs, pārkāpuma izdarīšanas apstākļi, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļi. Prasību ēku fasāžu un citu ārējo konstrukciju uzturēšanai pārkāpumus līdz administratīvā pārkāpuma izskatīšanai veic Būvvaldes un pašvaldības policijas amatpersonas, bet administratīvā pārkāpuma lietu izskata Augšdaugavas novada pašvaldības Administratīvā komisija. Administratīvā naudas</p>

	<p>soda piemērošana tiks veikta tikai situācijās, kad aizrādījumi nebūs devuši gaidīto rezultātu.</p> <p>Administratīvais sods paredzēts ar mērķi – atturēt īpašniekus no pārkāpumu izdarīšanas, aizstāvēt pārējo iedzīvotāju tiesības dzīvot sakoptā, tīrā un drošā vidē. Par saistošo noteikumu punktu neievērošanu, kas attiecināmi uz personu bezdarbību sava īpašuma un tam piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijas sakopšanā, paredzēta administratīvā atbildība – brīdinājums vai naudas sods. Brīdinājumu piemēros gadījumos, kad konstatē, ka soda mērķi iespējams sasniegt ar pie administratīvās atbildības saucamās personas mazāk ierobežojošiem līdzekļiem nekā naudas soda piemērošana. Naudas sodam ir jāmotivē personu atturēties no atkārtota pārkāpuma izdarīšanas un jāattur citas personas no pārkāpuma izdarīšanas. Vienlaikus naudas sodam ir jābūt efektīvam un samērīgam ar ieguvumu (labumu), kādu pie administratīvās atbildības saucamā persona guva vai varēja gūt, pārkāpjot saistošajos noteikumos iekļautās prasības.</p> <p>1.5. Alternatīva, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi, kuras rezultātā būtu sakopti īpašumi un tiem pieguloša teritorija visā Augšdaugavas novadā ir kopt pilnībā visus publiskos īpašumus pašvaldībai. Taču vienlaicīgi tik un tā būs nesakopti daudzi privātie īpašumi. Šādu resursu šobrīd pašvaldības rīcībā nav. Pieņemot saistošos noteikumus sakopto īpašumu jautājumā situācija arvien uzlabosies.</p>
<p>2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu</p>	<p>2.1. Saistošo noteikumu īstenošanas fiskālās ietekmes prognoze uz pašvaldības budžetu – noteikumu izpilde notiks pašvaldības kārtējā budžeta ietvaros. Ieņēmumu daļa nav precīzi aprēķināma, jo atkarīga no iekasētajiem sodiem. Izdevumu daļa atkarīga no īpašumam piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijām sagrābto un kaudzēs salikto lapu apjoma, ko jāizved, kā arī no ietvju attīrīšanas no sniega izmaksām. Saistošo noteikumu īstenošana neparedz ietekmi uz citām pozīcijām budžeta ieņēmumu vai izdevumu daļā.</p> <p>2.2. Saistošo noteikumu īstenošana neietekmēs Pašvaldībai pieejamos resursus, jo nav nepieciešama jaunu institūciju vai darba vietu izveide vai esošo institūciju kompetences paplašināšana, lai nodrošinātu saistošo noteikumu izpildi.</p>
<p>3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci</p>	<p>3.1. Sociālā ietekme – saistošo noteikumu īstenošana paredz ietekmi uz cilvēku dzīvesveidu, kultūru, labsajūtu kā arī sabiedrību kopumā, jo pašvaldības administratīvās teritorijas labiekārtošana, sanitārās tīrības uzturēšana, labiekārtota, droša un sakopta vide veicinās iedzīvotāju labsajūtu.</p> <p>3.2. Ietekme uz vidi – Saistošo noteikumu pieņemšana labvēlīgi ietekmēs apkārtējo vidi – ļaus izmantot noteikumus stingrākai prasību kontrolei par īpašumam piegulošo teritoriju sakopšanu, ēku uzturēšanu tādā kārtībā, lai tās neapdraudētu apkārtējos un nebojātu ainavu.</p> <p>3.3. Ietekme uz iedzīvotāju veselību – nodrošinās sanitāro tīrību apdzīvotās vietās.</p> <p>3.4. Ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā – saistošie noteikumi neierobežo uzņēmējdarbības aktivitātes un komersantu, kas sniedz teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas pakalpojumus, konkurētspēju.</p> <p>3.5. Ietekme uz konkurenci – lai īstenotu noteikumos noteiktās prasības, nekustamo īpašumu īpašnieki varēs piesaistīt saimnieciskās darbības veicējus, kas sniedz</p>

	teritoriju sakopšanas, pļaušanas pakalpojumus, ēku fasāžu un konstrukciju elementu remontdarbus. Tas veicinās konkurenci.
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	4.1. Administratīvā pārkāpuma procesu par noteikumu prasību pārkāpumiem līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai atkarībā no izskatāmā noteikumu pārkāpuma veic Augšdaugavas novada pašvaldības policija un Būvvalde. 4.2. Nav paredzētas papildus administratīvo procedūru izmaksas.
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	Šo saistošo noteikumu izdošana ir pamatojama ar pašvaldības autonomās funkcijas – noteikt teritorijas un būvju izmantošanas prasības (Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 2. punkts). Jaunu cilvēkresursu izmantošana nebūs nepieciešama.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	6.1. Izpildi nodrošina Augšdaugavas novada Pašvaldības policijas un Būvvaldes kontrole. Minētās institūcijas sekos, kā šie noteikumi tiek ievēroti un pārkāpumu gadījumā tiks piemēroti administratīvie sodi. 6.2. Papildus resursi minēto institūciju darbībai nav nepieciešami.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	7.1. Noteikumi ir piemēroti tajā paredzētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai. Pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai un tās rīcība ir atbilstoša. 7.2. Izdodot saistošos noteikumus, tiks izpildīts Pašvaldības likuma Pārejas noteikumu 6. punktā noteiktais pienākums.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	Atbilstoši <u>Pašvaldību likuma 46.panta</u> trešajai daļai, lai informētu sabiedrību par saistošo noteikumu projektu un dotu iespēju izteikt viedokli, saistošo noteikumu projekts un tam pievienotais paskaidrojuma raksts no _____ publicēts Augšdaugavas novada pašvaldības tīmekļvietnē www.augsdaugavasnovads.lv sadaļas "Pašvaldība" apakšsadaļā "Sabiedrības līdzdalība" "Sabiedrības viedoklis par saistošo noteikumu projektiem". Pēc saistošo noteikumu projekta publicēšanas tīmekļvietnē tika/netika _____. Viedokli no 2026.gada ____ līdz 2026.gada ____ (ieskaitot) var izteikt, sūtot priekšlikumus uz e - pastu: pasts@augstdaugavasnovads.lv